

Çanakkale Kent Konseyi Çevre Meclisi

**“Kaz Dağları ve Yöresi Metalik Madencilik Projeleri ve
Kirazlı Altın Gümüş ve Maden Projesi özelinde değerlendirme Raporu”
18 Kasım 2019 tarihli Çanakkale Kent Konseyi Genel Kurulu'nda
görüşülerek onaylanmış ve 3 Aralık 2019 tarihli
Belediye Meclis toplantısında sunulmuştur.**

Çanakkale Kent Konseyi Yayınları: 43
Kaz Dağları ve Yöresi Metalik Madencilik Projeleri ve
Kirazlı Altın Gümüş ve Maden Projesi
özelinde değerlendirme raporu
Ekim 2020

ISBN-978-9944-5681-7-3
Sertifika No: 42741

Yayına Hazırlayanlar:
Pınar BİLİR
Öznur UMUT

Baskı- Cilt
Özen Reklam
Tel. : 0286 217 75 84 - Faks.: 0286 213 23 39
Namık Kemal Mahallesi Hüsnü Akkkoyun Caddesi
No:30/A Çanakkale
ozenreklam17@gmail.com

Çanakkale Kent Konseyi
Kemalpaşa Mahallesi Mersin Dede Sokak No:21 Çanakkale
Tel: 0286 213 71 63 - Fax: 0286 217 73 09
canakkalekentkonseyi@gmail.com
www.canakkalekentkonseyi.org

KAZDAĞLARI VE YÖRESİ METALİK
MADENCİLİK PROJELERİ VE KİRAZLI
ALTIN VE GÜMÜŞ MADENİ PROJESİ
ÖZELİNDE DEĞERLENDİRME

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

1. GİRİŞ

- 1.1. Türkiye'de Metalik Madencilik
- 1.2. Türkiye'de İşletime Açık Olan Altın Madenleri

2. MADEN MEVZUATI

3. KAZDAĞLARI VE YÖRESİ ÖZELLİKLERİ

- 3.1. Kazdağları ve Yöresi Jeolojik Oluşumu
- 3.2. Kazdağları ve Yöresi Coğrafi Tanımı
- 3.3. Kazdağları ve Yöresi Florası
- 3.4. Kazdağları ve Yöresi Faunası
- 3.5. Kazdağları ve Yöresi Arkeolojisi

4. KAZDAĞLARI VE YÖRESİ METALİK MADENCİLİK PROJELERİ

5. KIRAZLI ALTIN VE GÜMÜŞ MADENİ

- 5.1. ÇED Kapsamında Proje Özellikleri
- 5.2. Projenin Çanakkale ve Yöresine Etkileri
- 5.3. Projeye İlişkin Görüşler
- 5.4. Kırazlı Altın ve Gümüş Madeni Projesine Karşı Yürütülen Mücadele

SONUÇ VE ÖNERİLER

KAYNAKLAR

EKLER

SUNUŞ

Kazdağları kültürel, tarihsel, ekonomik ve ekolojik değerleri bakımından ülkemizin en önemli karasal ekosistemlerinin başında gelmektedir.

Mitolojide Bin Pınarlı İda olarak anılan Kazdağları sahip olduğu değerler nedeniyle birçok uygarlığın tarih boyunca yerleşim yeri olmuştur. Üzerinde barındırdığı zengin biyolojik çeşitlilik ve sahip olduğu iklimatik konfor özelliği nedeniyle yeryüzünün önemli yaşam alanlarının başında gelmektedir.

Kazdağları ve yöresi olarak anılan geniş coğrafya Çanakkale ve Balıkesir il sınırlarında yer almakta ve her iki kent içinde önemli bir yaşam alanı yaratmaktadır. Kazdağları Milli Parkı güneyde Edremit ilçesi sınırlarında yer almaktadır.

Sarıköz efsanesine konu olmuş olan Sarıköz tepesi yani Kazdağlarının en yüksek noktası 1726 m yüksekliği ile yine Edremit ilçe sınırlarındadır. Ancak Kazdağlarının jeolojik oluşum süreci tarihsel süreçteki tanımlamalarında da kendini göstereceği gibi tek bir dağ değil bir dağ silsilesidir.

Volkanik hareketlerle zaman zaman çökelmeler ve zaman zamanda yükseltile oluşmuş en yüksek tepesinden kuzeye doğru gidildikçe tepeler farklı dağ isimleri ile anılmıştır.

Gönen Çayı, Kocabaş Çayı (Granikos), Küçük Menderes Nehri (Skamandros) ve Havran Çayı kaynaklarını Kazdağları'ndan almakta ve beslenip, güçlenip sularını Ege Denizi'ne ve Marmara Denizi'ne boşaltmaktadır.

Kuzeydoğu ve güneybatı yönünde 75-80 km uzunlukta bir alan su kaynakları ve karasal ekosistemi ile bir bütündür. Efsanesi ve doruk noktası Kazdağı olarak anılan tepe ile ekosistemi bir bütün olarak kabul eden Kazdağları tanımını karıştırmamak yerindedir.

Tarım, hayvancılık, orman, turizm ve rekreasyon gibi arazi kullanışları bakımından zengin çeşitliliğe sahiptir. Geleneksel yaşam biçimleri bozulmadan günümüze kadar gelebilmiştir. Biyolojik çeşitlilik ve zengin fauna bakımından korunması öncelikli alanlardan biri olarak kabul edilmelidir.

Yaşadığımız kent olan Çanakkale sahip olduğu tüm değerlerle birlikte tam olarak tarım ve turizm kenti iken günümüzde termik santral ve metalik madencilik projeleri ile anılmaktadır.

Bu projeler sahip olunan değerler için bir yok oluşturmaktadır. Enerji üretimi için rüzgar değerleri ve güneşlenme sürelerine bağlı olarak temiz enerji kaynaklarına yönelmek ve çalışmanın devamında da görüleceği üzere sahip olunan ekonomik değerler açısından da Kazdağlarının zengin olan üstünü metalik madencilik projelerinden korumak sürdürülebilir bir yaşam için kaçınılmazdır.

1. Giriş

1.1 Türkiye'de Metalik Madencilik

Ülkemizde bakır-kurşun-çinko (baz metaller), molibden, antimon, kalay, volfram ile altın ve gümüş gibi değerli metallerin arama ve araştırma projeleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca demir, krom, nikel, alüminyum, manganez ve platin aramalarına yönelik projeler üretilmektedir. Metalik madenlere yönelik arama çalışmaları, baz ve değerli metaller üzerinde odaklanmış olup, bu madenler açısından elverişli jeolojik yapıya sahip Kuzeybatı Anadolu ve Doğu Karadeniz başta olmak üzere yurdumuzun birçok değişik yöresinde sürdürülmektedir. Dünyada gelişen çevre bilinci, gömülü maden yataklarının aranması ve jeolojik problemlerin çözümünde jeoloji haritaları, jeofizik haritaları, genel jeokimya haritaları ve maden/zuhur envanteri gibi gerekli temel bilgi ihtiyacı, jeokimya çalışmaları ile ortaya konulmaktadır. Gömülü maden yataklarının aranmasının ilk aşamasında jeokimyasal etütler yapılmaktadır. Bu çalışmalar maden yatağının aranmasında zaman ve para tasarrufu sağlamaktadır. Jeokimya etütlerinde değişik tür ve ölçekte örneklemeye çalışmaları yapılmaktadır. Bunlar dere kumu, bitki, su, toprak ve kayaç örnekleridir. Bu örneklerden yapılan jeokimyasal analizlerin sonuçları istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmekte ve değişik ölçekte anomali ve dağılım haritaları yapılmaktadır. Tüm bu çalışmalar sonucunda hedef saha küçültülmekte ve sondaj lokasyonları belirlenmektedir. Ayrıca diğer ülkelerde pek çok disipline hitap eden; temel jeoloji haritaları gibi Genel Jeokimya Haritaları üretilmektedir. Değişik ölçeklerde basılan bu haritalar; maden aramada, hidrojeoloji, tarım, hayvancılık, yerleşim alanları (arazi kullanım haritaları) seçiminde ve jeolojik problemlerin çözümünde, kullanılmaktadır. Ülkemizin birçok bölgesinde sanayileşme ve yerleşim alanlarının iç içe geçtiği bilinmektedir. Ne geçmişte, ne de günümüzde yerleşim alanlarının seçiminde kullanılabilecek güvenilir jeokimya verileri üretilmemiştir. Gelecekte gömülü maden yatakları aramalarına yönelik jeokimya çalışmalarında; çok sayıda elementin, düşük deteksiyon (duyularla algılanamayan oran) limitinde ve kaliteli analizi gerekli olacaktır. Madencilik sektörü birçok özelliği ile diğer sektörlerden farklılık göstermektedir. Bunlar arasında “madenlerin üretildiğinde yerine konulamayan tükenen varlıklar olması ve her aşamasının çok riskli oluşudur.

Yapılan yatırımın geri dönüş süreci uzundur, yer seçim şansı yoktur, bulunduğu yerde işletilmesi zorunludur, madencilik faaliyetinin durması halinde yeniden üretime alınmasının maliyeti yüksektir.”Günümüzde dünyada ticareti yapılan 90 çeşit madenden 77'sinin Türkiye'de varlığı saptanmıştır. Halen 60 civarında farklı maden ve mineral üretimi yapılmaktadır. Dünya metal maden rezervlerinin yüzde 0.4'ü, endüstriyel ham madde rezervlerinin yüzde 2.5'i, kömür rezervlerinin yüzde 1.0'i ve jeotermal potansiyelinin yüzde 0.8'i Türkiye'de bulunmaktadır. Zengin maden rezervine sahip olunmasına karşın madencilğin GSMH'daki payı, istatistiki verilere göre, %1'ler düzeyindedir.

1.2. Türkiye'de İşletime Açık Olan Altın Madenleri

Türkiye'de işletilmekte olan altın madenlerinden ilki 2001 yılında işletime açılmış olan Bergama Ovacık'taki Koza Madencilik'e ait işletmedir.

Eurogold firmasının başladığı işletme 2005 yılında Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından satın alınmıştır. Açık ocak işletme ve tank liçi yöntemi ile işletilmektedir. Maden işletmesine karşı başlatılan hukuk mücadelesinde en son bilirkişi keşfi Mart 2018 yılında yapılmıştır. 2002 yılında Manisa Salihli ilçesi Sart kasabasında kurulmuş olan Pomza Export A.Ş.'ye ait ikinci bir altın madeni vardır. 2006 yılında Uşak Kışladağ'da Tüprag tarafından işletilmekte olan altın madenidir. Açık ocak yığın liçi yöntemi uygulanmaktadır. 2009 yılında Koza Madencilik tarafından işletilmekte olan Gümüşhane Mastra Altın İşletmesi açık ocak ve yer altı işletmesi olarak işletilmekte tank liçi yöntemi uygulanmaktadır. 2010 yılında Erzincan İliç ilçesinde işletime geçmiş olan Çöpler Altın Madeni'dir. Anagold, Alacer ve Lidya Madencilik'in ortak bir kuruluşudur. 2011 yılında Tüprag'ın işletmekte olduğu İzmir Efemçukuru altın madenidir, yer altı maden işletmeciliği olup kazı dolgu sistemiyle çalışmaktadır. 2012 yılında Niğde Bolkardağ Altın Madeni işletmesi Gümüştaş Madencilik tarafından işletilmektedir. Yer altı madenleri şeklinde işletilmekte ve tank liçi yöntemi kullanılmaktadır. 2006 yılında Demir Export A.Ş. tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nden ihale yolu ile elde edilen Bakırtepe Altın sahasında, 2007 yılında başlatılan çalışmalar, 2011-2012 yıllarında hızlandırılmış ve gerekli olan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci tamamlanmıştır. İzinlerin alınmasını müteakiben 2012 Nisan ayında saha inşaat çalışmaları başlatılmıştır. Ancak, Temmuz 2013' de Sivas İdare Mahkemesinin "Yürütmeyi Durdurma" kararı ile çalışmalar durdurulmuş, ÇED raporunun revize edilmesi ve Mayıs 2015' de "Yürütmeyi Durdurma" nın kaldırılması ile birlikte çalışmalara tekrar başlanmıştır.

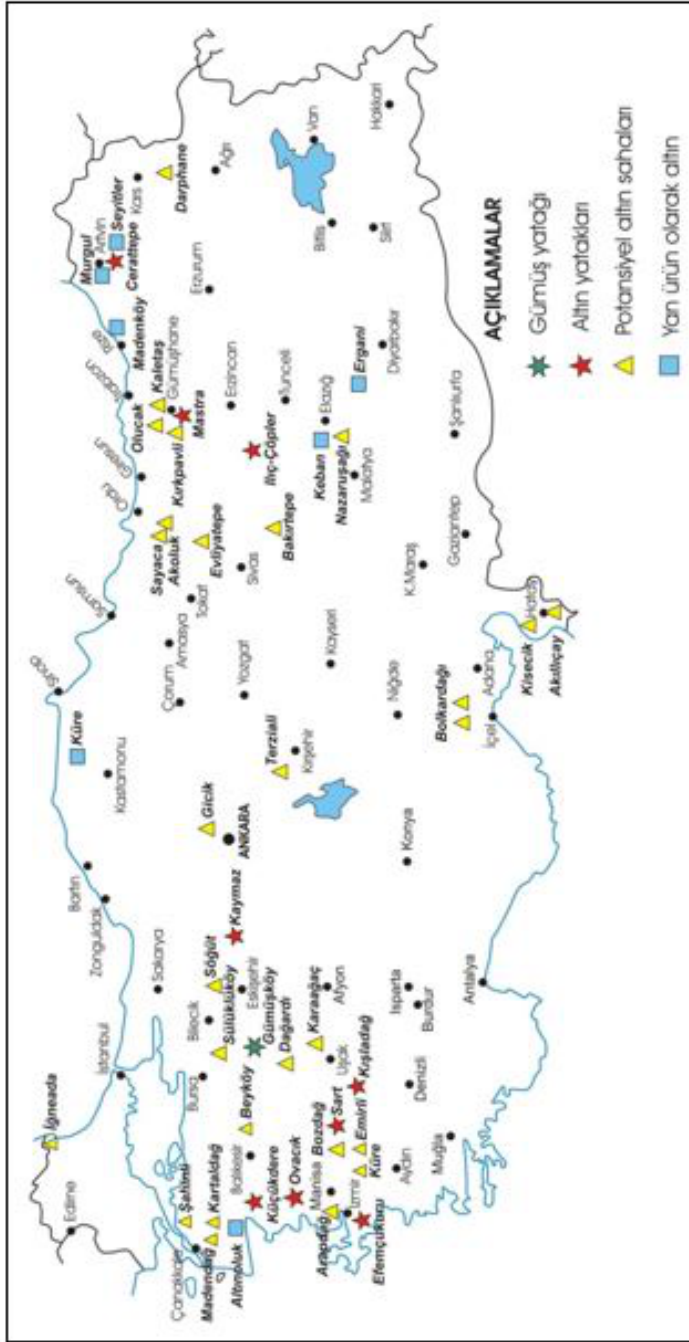
Haziran ayında başlayan kurulum çalışmaları 154 gün gibi bir sürede tamamlanarak Aralık 2015' de tesisler devreye alınmış, ilk külçe üretimi ise 28 Mart 2016 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 2018 yılında da Çanakkale Lapseki ilçesi Şahinli Köyü'nde TUMAD Madencilik tarafından işletime açılan altın madeni işletmesidir. Açık ocak işletmesi ve tank liçi yöntemiyle işletilmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ülkemizdeki altın üretim raporuna göre işletilebilir altın rezervimiz metal bazında toplam 840 tondur. Ülkemizin jeolojik yapısına göre dünyadaki altın oluşum modelleri dikkate alındığında Türkiye altın potansiyelinin 6.000-7.000 ton olduğu tahmin edilmektedir. Ülkemiz dünya altın talebinde beşinci sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin altın ithalatı 2018 yılında 324 ton olarak gerçekleşmiş 20 yıl içerisinde de toplam 3.215 ton altın ithal edilmiştir. Dünya'da üretilen altının %43'ü mücevher, %15'i altın para, %37'si elektronik, %5'i dışçilikte kullanılmaktadır. Türkiye'de ithal ettiği altının büyük bir bölümünü mücevher olarak işledikten sonra ihraç etmektedir. Ülkemizde üretilen altın miktarı da Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nün 2016 yılı raporuna göre 2001-2015 yılları arası toplam 228,8 ton olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'deki Altın Madenleri			
	Maden	Şirket	Üretime Başladığı Yıl
1	Ovacık	Koza	2001
2	Sart	Pomza	2002
3	Kışladağ	Tüprağ	2006
4	Mastra	Koza	2009
5	Çöpler	Alacer	2010
6	Eferiçukuru	Tüprağ	2011
7	Kaymaz	Koza	2011
8	Boilkardağ/Tepeköy	Gümüştaş	2012
9	Midi	Yıldızbakır	2012
10	Himmetdede	Koza	2015
11	Altıntepe	Bahar	2015
12	Bakırtepe	Demirexport	2015
13	Konya-İnlice	Esan	2016
14	Kızıltepe	Zenit	2017
15	Çanakkale-Lapseki	Tünad	2018

Tablo 1: Altın Madenciler Derneği (www.altinmadencileri.org.tr)

Harita1:Türkiye'nin Altın Cevherleri (Kaynak: mta.gov.tr)

1. MADEN MEVZUATI

Maden mevzuatı başta Anayasa olmak üzere birçok yasa ve yönetmelikle düzenlenmiştir. Anayasa'nın ikinci bölümünün "Ekonomik Hükümler" kısmında üçüncü ana başlık olarak "Tabii Servetlerin ve Kaynakların Aranması ve İşletilmesi" başlığı yer almaktadır. Bu bölümde yer alan 168.madde "tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzel kişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzel kişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzel kişiler eliyle yapılması, Kanun'un açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler Kanun'da gösterilir" hükmüne yer vermektedir. Maden ve madencilik düzenleyen birçok yasal düzenleme arasında belki de en temel olanı 3213 sayılı Maden Kanunu'dur. Bu Kanun madenlerin aranması, işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi gibi işlemlerle ilgili esas ve usulleri düzenlemektedir. Bu Kanun son olarak 2004 yılında 5177 sayılı "3213 Sayılı Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" adıyla değişikliğe uğramıştır. Anayasa Mahkemesi'nce 3213 sayılı Kanun hükümlerinden bazılarının iptal edilmesi üzerine 2010 yılında 5595 sayılı "Maden Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile yeni düzenlemelere gidilmiştir. Maden Kanunu'na göre madenler yapılan son değişikliklerle 6 grupta toplanmakta ve madenlerden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve ona bağlı Maden İşleri Genel Müdürlüğü temel sorumlu resmi kurum olarak belirlenmektedir. Maden Mevzuatı çerçevesinde yönetmelikler ve ilgili düzenleme maddeleri de önemlidir. Bu bağlamda madencilik faaliyetlerine ilişkin izin yönetmeliği önemlidir. Bu yönetmelik ; "orman, muhafaza ormanı, ağaçlandırma alanları, kara avcılığı alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanı, tarım, mera, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları ve sahil şeritleri, karasuları, turizm bölgeleri, alanları ve merkezleri ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, askerî yasak bölgeler, imar alanları ve mücavir alanlarda madencilik faaliyetlerinin çevresel etki değerlendirmesi, gayrisihhi müesseseler ile ilgili hususlar dahil hangi esaslara göre yürütüleceğini kapsar."

27751 Sayılı yönetmelikle madencilik faaliyetlerinin uygulanması süreci belirlenmiştir. Alınacak izinler, ruhsatlar, devir hakları, teknik bilgi ve belgeler bu yönetmelikle düzenlenmiştir. Maden atıkları yönetmeliği, yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin yönetmelik, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu yönetmeliği, maden sahalarının ihalesine ilişkin yönetmelik, çevresel etki değerlendirmesine ilişkin yönetmeliklerde yine maden mevzuatının konularındandır. Mevzuat kapsamında madenlerin çevresel etkileri açısından değerlendirilen en önemli aşaması ÇED sürecidir. Çevresel etki değerlendirmesi, öngörme, izleme ve değerlendirme sürecidir.

Bu süreçte, TBMM Raporu'nda belirtildiği gibi "çevreye önemli etkileri olabilecek faaliyetlerle ilgili projelerin planlama aşamasından başlanarak faaliyetin inşaat,

işletme ve faaliyetin sona erdirilmesinden sonra meydana gelebilecek etkilerinin, proje hakkında karar alınmadan önce bilimsel yöntem ve tekniklerle incelenmesi, varsa olumsuz etkilerinin önlenmesi ve gerekli önlemlerin belirlenmesi; projenin tüm uygulama aşamalarında bu etkilerin ve önlemlerin izlenmesi ve denetlenmesi” amaçlanmaktadır. Ülkemizde ÇED süreci, ilk olarak hazırlanan yönetmelikle başlamış ve 2010 yılına kadar 35.865 proje için “ÇED gerekli değildir”, 473’ü “ÇED gereklidir” kararı verilmiş ve ancak 32’si olumsuz ÇED raporu almıştır. Bu durum uzmanlar tarafından çevrenin göz ardı edildiği biçiminde yorumlanmaktadır. Bir ÇED sürecinde Bakanlık dokümanlarına göre belirli bir süreç izlenmekte ve proje sahibinden aşağıdaki süreci tamamlaması beklenmektedir: *“Proje sahibi, ulusal politikalarını ve yatırım programlarını göz önünde bulundurarak projenin gerekliliğini, amaçlarını ve projenin ulusal, bölgesel ve yerel ekonomiye ve sosyal kalkınmaya katkılarını açıklamalıdır. Gerçekleştirilecek faaliyetin amaçlarını tarif eden iki aşamalı bir prosedürün izlenmesi tavsiye edilir:*

- *Seçilen teknoloji alternatiflerini belirtmek ve içerdiği diğer çözümlerin neden olmadığını açıklamak,*
- *Alternatifleri sıralamak (onların amaç/hedefi karşılamaları yöntemleri),*
- *Projeyi çevresel etkilere sebep olabilecek bütün bileşenleri ile tanımlamak.*

3. KAZDAĞLARI VE YÖRESİ ÖZELLİKLERİ

3.1. Kazdağları ve Yöresi Jeolojik Oluşumu

Kazdağları'nın yer aldığı Biga Yarımadası'nda Paleozoyik'ten(1. Zaman,545 milyon yıl önce başlamış,250 milyon yıl önce sona ermiştir.) günümüze kadar farklı kaya birimleri yer alır. Bu farklı jeolojik zaman ve devirlere ait kaya birimlerinin bulunması, Kazdağları ve çevresinin yer hareketleri yönünden aktif olmasına borçludur. Kazdağları'nın çekirdeğinde Paleozoyik-Triyas dönemini kapsayan başkalaşım kayalar bulunur. Çekirdek kesimindeki kayalar, amfibolit şist, gnays, meta gabro, kuvarsit ve kuvarsit şistlerden ibarettir. Yer hareketleri sırasında parçalanan Kazdağları kütlelerine derinlik kayası olan granitler ile eski okyanus kabuğunu oluşturan peridotit-serpantin kütleleri de sokulmuştur. Tersiyer (Üçüncü jeolojik zaman)'de Kazdağları'nın çevresinde çöken kütleler, gölle kaplanmış ve göl ortamında killi kireçli ve kumlu malzemeler çökelmiştir. Ayrıca faylar boyunca oluşan volkanik faaliyetlerle de andezitler ile taneli volkanikler özellikle Kazdağları'nın batı kesiminde Ayvacık dolaylarına yayılmıştır.Kazdağları'nın günümüzdeki yüksekliğini kazanması, faylanmalara yol açan yer hareketleriyle kuzey ve güneyindeki çöküntülerin oluşması ve Kazdağları'nın bulunduğu sahanın yükselmesiyle oluşmuştur. Üst Miyosen-Alt Pliyosen döneminde Kazdağları'nın güneyinde uzanan Edremit grabeni oluşmuş ve bu grabende Ege Denizi'ne doğru uzanan çakıllı, kumlu ve kısmen kireçli -killi malzemeler çökelmiştir.Kazdağları'nın güney eteklerinden Zeytinli'ye kadar uzanan kesimde bulunan kumlu ve çakıllı malzemelerden oluşan etek depoları, Kazdağları'ndan gelen suyun depolandığı önemli yer altı suyu birikim sahasıdır. Edremit Körfezi'nin oluşumunu sağlayan fay hatları boyunca da Güre'de olduğu gibi sıcak su kaynakları çıkmaktadır.

3.2. Kazdağları ve Yöresi Coğrafi Tanımı

Biga Yarımadasının güneydoğusunda, esas eksenini Ayvalık/Balya yönünde olan, Çanakkale ve Balıkesir il sınırları içindeki Edremit Körfezi'nin kuzeyinde yükselen morfolojik kitledir. Gönen Çayı (Aisepos), Biga Çayı (Kocabaş-Granikos), Küçük Menderes Nehri (Skamandros) ve Havran Çayı'nın (Thebe) havzaları Kazdağları'na komşudur.

Kaynaklarını bu dağlık kütleden almaktadır ve akış yönleri boyunca Ege Denizi'ne, Çanakkale Boğazı'na, Marmara Denizi'ne sularını boşaltmaktadır. Kuzeydoğu-güneybatı istikametinde 75-80 km devam eden ve adı geçen nehirlerin kolları tarafından derin bir şekilde yarılmış bu dağlık kütle üzerinde birçok dağ mevcuttur ve dağlar oldukça geniş bir sahada bulunmaktadır. Bu nedenle Kazdağları çevresindeki diğer dağlarla birlikte Kazdağları denilmektedir.

3.3. Kazdağları ve Yöresi Florası

Kazdağları'nda 101 familyaya mensup 900 bitki türü bulunur. Bunların %9'u endemiktir. Çanakkale Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü 2016 yılı Çanakkale İli Çevre Durum Raporu'na göre ormanlar il topraklarının %53'ünü oluşturmaktadır. Ormanların %39 normal koru , %17,1'i bozuk koru %10,5'i normal baltalık, %33,3'ü bozuk baltalıktır.

Kazdağları ve yakın çevresinde, bakı, yükselti, jeomorfoloji, iklim gibi fiziki coğrafya etmen ve koşullarının kısa mesafelerde değişmesi, bitki örtüsü özelliklerini değiştirir ve zenginleştirir.

Bunun sonucunda, Kaz dağlarının, güneyde Edremit Körfezi'ne bakan yamaçlarında, yüksek kesimlere doğru meyve bahçeleri, zeytinlikler, maki formasyonları, kızılçam (*Pinus brutia*), meşe (*Quercus* sp.) ve Anadolu karaçamı (*Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana*) toplulukları yer alırken, kuzeye dönük yamaçlarda, genel olarak makilerin, meşe türlerinin ve kızılçam topluluklarının yukarısında, karaçam ormanlarının yanı sıra, doğu kayını, Kızılağaç, Anadolu kestanesi, Macar meşesi vb. geniş yapraklı nemli orman türleri ve Kaz Dağı göknarı görülür. Kaz Dağı Göknarı, yeni taksonomik sınıflandırmalara göre, Türkiye'nin kuzeybatısında (Biga Yarımadası Kaz Dağları ve Yöresi; Bursa Uludağ ve yöresi ve Batı Karadeniz Bölümü, Ilgaz Dağları, vb.) geniş bir bölgede yayılış gösteren tüm göknarları kapsayacak biçimde Batı Karadeniz göknarı (*Abies nordmanniana* subsp. *equi-trojani*) olarak adlandırmaktadır. Daha ayrıntısıyla söylemek gerekirse, Kazdağları'nın (kısmen Ağrı Dağı'nın da) yüksek kuzey yamaçlarında doğu kayını (*Fagus orientalis*) ve bugüne kadar orman botanikçilerince çoğunlukla bir Kaz Dağı endemiği olarak kabul edilen *Abies nordmanniana* subsp. *equi-trojani*'nin karışık ya da saf geniş topluluklar ve yer yer orman örtüsü oluşturacak kadar yaygın oluşu, yükselti ve bakı koşullarıyla bağlantılıdır.

Orman, deniz seviyesinden başlar. Güney yüzde orman yılın 4 aylık süresinde görülen kurak mevsime dayanıklı ağaç türlerinden oluşmuştur. Küçükkuşu ve

Altınoluk kıyılarında bulunan bakiyevi kızılçamlar (*Pinus brutia*), palamut meşesi (*Quercus ithaburensis*), mazı meşesi (*Quercus infectoria*), tüylü meşe (*Quercus pubescens*) gibi ağaç türleri vardır.

Üst zonlar karaçamların (*Pinus nigra*) hakim olduğu sahalardır. Karaçam örtüsü zirveye kadar çıkar. Güney cephesinde 1300 m. seviyesinden itibaren titrek kavak (*Populus tremula*) ve kayınlar (*Fagus orientalis*) da görülmektedir. Kuzey yüzde 250 metreye kadar tarım alanları yer alır. Depresyon tabanından (250 m) başlayan sapsız meşe (*Quercus petraea*) ve Macar meşeleri (*Quercus frainetto*) 500 m.'ye kadar topluluklar oluşturur. 500 m-800m arasında karaçam yaygındır, 1200 m'ye kadar karaçam-kayın birlikleri sahaya hakimdir. 1400 m ile 1600 m. arasında saf Kazdağı Gökarnı (*Abies equi-trojani*) ormanları yer alır.

Maki, antropojen etkilerle ortaya çıkmış olan sekonder bir formasyondur. Deniz seviyesinden başlar ve 350 m'ye kadar yükselir. Maki daimi yeşil olup ekosistem içinde önemli bir role sahiptir. Maki topluluğunu oluşturan türler kermes meşesi, sandal , melengiç, tespih çalı, defne, katırtırnağı, keçiboğan, sakız ve mersin de seyrek olarak rastlanan türlerdir.

Kazdağları'nın otsu florası türce çok zengindir. Bunların bir kısmı endemiktir. Görselliği ön plana çıkan çiçekli türler otsular içinde önemli bir yere sahiptir.

Dere içlerinde kuzeye bakan nemli ve kuytu yamaçlarda kızılbaş, dışbudak, kızılçık, doğu kayını, ıhlamur, fındık, kestane ve gürgen görülmektedir.

Kazdağları için endemik türler;

*Küresel ölçekte tehdit altındaki türler ; 11 tür

*Avrupa ölçeğinde tehdit altındaki türler ; 31 tür

*Ulusal ölçekte tehdit altındaki türler; 34 tür.

Kazdağları'nda şifalı bitkiler kapsamında da yine 57 çiçekli bitki türünün olduğu görülmektedir.

3.4. Kazdağları ve Yöresi Faunası

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü'nün 2000 yılında yaptığı çalışmalara göre, Çanakkale yöresinde 11 amfibya (iki yaşamlılar), 12 memeli, 33 sürüngen ve 164 kuş türü yaşamaktadır. Amfibilerden en önemlileri kurbağa ve semender türlerdir. Kazdağları'nın zengin omurgasız faunası vardır. Bunların bitkiler üzerinde ve besin zincirindeki rolü büyüktür.

Görsel bir zenginlik olarak böcekler ve kelebekler başta gelir. Akarsularda çeşitli balık türleri vardır ve en dikkat çeken büyük benekli alabalıktır. Kazdağları kuş göç yolları üzerindedir. Karatavuk, tahtalı, yabankazı, kınalı keklik, kuğu ve kartal sahada görülen başlıca türlerdir.

Memelilerden bozayı, kurt, çakal, yaban domuzu, karaca, tilki, kirpi, porsuk, sincap, köpekgillerden sırtlan (yörede andık adı verilir) görülmektedir. Bozayı koruma altına alınmış bir türdür.

3.5. Kazdağları ve Yöresi Arkeolojisi

Kazdağı ve yöresi, Troia başta olmak üzere , Parion, Adramitteion, Antandros, Assos, Tenedos, Lemponia, Alexandreie Troas, Apollonion Smintheion, Gargaros, Kebrene, Skepsis gibi çok önemli antik yerleşimlerle çevrilidir. Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait çeşitli yapılar da bölgenin önemli tarihi değerlerindendir.

Troia antik kenti Kazdağları (İda) ile bit bütündür. 1998 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası ilan edilmiştir.

Çanakkale Çan üzerinde bulunan antik yerleşmeler ve kalıntılardan ; Atikhisar Kalesi, ilk kuruluşu MÖ 7. yy'a kadar inmektedir, Perslerin Troas Bölgesi'nin kontrolü amacıyla kullanılan bir üstür, antik maden ocaklarının bulunduğu Sarıçay vadisinin kontrolünü ve güvenliğini sağlaması açısından önemli bir üs olarakta kullanılmıştır. Kaynaklar kalenin bulunduğu sahanın Kremaste yerleşmesi olduğunu belirtmektedir. Kemerdere Su Kemerleri, Troia'ya su götürmek amacıyla Roma döneminde yapılmıştır. Kemerdere köyünde en sağlam durumda bulunan su kemeridir. Ortaca Köyü, Asarlık Yerleşmesi, Çanakkale boğazından gelerek Sarıçay vadisi boyunca devam ederek iç bölgelere giden antik yolların güvenliği için kurulduğu düşünülmektedir. Antik kaynaklarda belirtilen madencilik yapan "Astyra" antik kenti olmalıdır. Ortaca Köyü, Sivricetepe Kale Yerleşmesi, Granikos (Biga) ve Mysia (Balıkesir) giden antik yolun güvenliğini sağlayan bir karakol merkezi olarak kurulmuştur. Ayrıca maden ocaklarının güvenliği sağlanmış olmaktadır. MÖ 5-4. yy arasında bölgeye hakim durumda olan Persler tarafından kurulmuştur.

Serçeler Köyü, Kartal Kaya Madeni, Serçeler köyü ile Bayramiç Kuşçayırı köyleri arasında Kartalkaya tepesi üzerinde bulunmaktadır. Antik çağlarda işletilmiş maden ocaklarından. Bu alan antik çağ madenciliği ve işletmeciliğinin araştırılması açısından önemlidir. Yine Serçeler köyünde Kaletaş Tepe Kale yerleşimi vardır. Tepetarla yerleşmeleri yine Serçeler köyündedir.

Söğütalan Köyü Kırachtepe Maden Ocağı ve yerleşmeleri, koruma kararı: Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 12.6.1999 tarih 5446 sayılı kararı. (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu) Bayramiç Cazgırlar köyü, Asar Tepe Kalesi, MÖ 6.yy da yapılmış olduğu düşünülmektedir. Bayramiç Cazgırlar köyü, Çitlembik Tepe Tümülüsü. Bayramiç Cazgırlar köyü, Koca Mezarlık-Pırnallı Tepe Yerleşim alanı. Bayramiç Cazgırlar köyü, Köyüstü Tepe Yerleşmesi (Hellenistik ve Roma Dönemi) Bayramiç Çaldağ Keprene Antik Kenti , Çanakkale K.V.K.B. kurulunun 26.06.2009 tarih, 4446 sayılı kararları. Bayramiç Evciler köyü, Pınarlı Taş Kutsal alanı (MÖ 4.yy MÖ 2.yy) Bayramiç Hacılar Köyü Gergis Antik Kenti Bursa K.T.V.K. Kurulu'nun 24.03.1991 tarih 1663 sayılı kararı. Bayramiç Işıklar Köyü, mezarlık, saray yapısı, tekke buradaki tarihi eserlerdir. Bayramiç Karıncalı köyü, Kuşaklıca Tepe Yerleşmesi. Bayramiç Kurşunlu Köyü, Skepsis Antik Kenti koruma altına alınmıştır. (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 16.02.1990 tarih 558 sayılı kararı.) Biga ilçesi Ağaköy Eski Mezarlığı, (Bursa K.T.V.K. Kurulu'nun 27.10.1994 tarih 2072 sayılı kararı) koruma altına alınmıştır. Biga ilçesi Bakacak Köyü Anzavurtepe Yerleşmesi, (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 27.10.1994 tarih 2073 sayılı kararı) koruma altına alınmıştır. Balıklıçeşme Eski İlkokulu (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 06.05.1988 tarih 29 sayılı kararı), Beyoba Cevizli Tümülüsleri (Çanakkale K.T.V.K.B. Kurulu'nun 21.09.2010 tarih 5049 sayılı yazıları), Bekirli Beyoba Tümülüsü (Çanakkale K.T.V.K.B. Kurulu'nun 21.09.2010 tarih 5049 sayılı kararı), Çeşmealtı Dedetepe Tümülüsü (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun

13.1.1995 tarih 2210 sayılı kararı), Çeşmealtı Harpagia Antik Kenti (Çanakkale K.T.V.K.Kurulu'nun 18.11.2005 tarih 1594 sayılı kararı), Değirmencik Pithya Yerleşmesi (Çanakkale K.T.V.K.Kurulu'nun 18.11.2005 tarih 1586 sayılı kararı), Karabiga Priapos Antik kenti (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 17.01.1993 tarih 2940 sayılı kararı)koruma altına alınmıştır.

Çan ilçesi Alanköy Kale Tepe Yerleşmesi (MÖ 5.yy), Altıkulaç Çingentepe tümülüsü (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 06.04.1990 tarih 627 sayılı kararı), Altıkulaç Yerleşmesi (Edirne K.T.V.K.Kurulu'nun 06.04.1990 tarih 627 sayılı kararı) koruma altına alınmıştır. (MÖ 546-334), Bilaller Köyü Örencik Tepe Yerleşmesi , Dondurma Köyü Arabakonağı Tümülüsleri (MÖ 5-4 yy), Hurmaköy Musalı-Koca Tepe Tümülüsü (Çanakkale K.T.V.K. Kurulu'nun 23.02.2007 tarih 2789 sayılı kararı), Kızılelma köyü Şahinkaya yerleşmesi ,Kumarlar Köyü Çukurçayır Yerleşmesi (MÖ 1-MS 3 yy), Paşaköy Asarkale Yerleşmesi (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 12.6.1999 tarih 5447 sayılı kararı), Söğütalan Köyü Kırachtepe Maden Ocağı ve Yerleşmesi (Edirne K.T.V.k. Kurulu'nun 12.6.1999 tarih 5446 sayılı kararı)ile koruma altına alınmıştır.

Ezine ilçesi Neandria Antik Kenti, (Gayrimenkul E.E.A.Y. Kurulu'nun 14.2.1976 tarih 8951 sayılı kararı) ileYeniköy Alacalıgöl Yerleşmesi (Bakanlar Kurulu'nun 96/8676 sayılı kararları)koruma altına alınmıştır.Troia Milli parkı alanı, Yeniköy Beşigetepe Akhileion Antik Kenti (Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun 26.05.1995 tarih 2413 sayılı kararı), Bakanlar Kurulu'nun 96/8676 sayılı kararları ile ilan edilen Troia Milli Parkı alanı.Kazdağları (İda) MÖ 8.yy.'da yaşamış olan Homeros'un “İliada” adlı eserinde , Kazdağları'ndan “bin pınarlı dağ, bütün hayvanların anası” olarak bahsedilmektedir. Troia savaşları sırasında, tanrıların savaş yönettiği ve Troia savaş kahramanlarının direkt olarak ilişkili olduğu kutsal alandır. Dünyadaki ilk güzellik yarışması İda'da bugünkü Ayazma'da yapıldığına inanılır. İda'dan doğan Skamandros (Karamenderes Irmağı), Simois (Dümrek Çayı), Satniois (Tuzla Çayı), Aisepos (Gönen Çayı), Granikos (Kocabaş Çayı) İda'dan doğması, geçtiği bölgeye bereket ve hayat vermesi nedeniyle, bölge halkı bu akarsuları “Tanrı” olarak algılayarak kutsamıştır.

Antik çağlardaki kutlamaların benzerleri Kazdağları eteklerinde yaşayan halklar tarafından Hıdırellez ve hayır şeklinde kutlanmaya devam edilmektedir. Ürünlerin bereketli olması için güzel manzaralı pınar başlarında birkaç köy bir araya gelerek kurbanlar kesilerek dualar etmektedir, ayrıca Sarıkız efsanesi, Hasan Boğuldu ve Oğlan Uçtuğu efsaneleri yaşatılmaktadır.

Kazdağları'nda zengin maden yataklarının bulunması, av hayvanlarının çokluğu, bitkilerin ve ormanların, soğuk sıcak ve şifalı suları, toprakların hayvancılığa ve tarıma uygun olması nedeniyle MÖ 4000'den itibaren bu bölgede yerleşimler kurulmaya başlanmıştır. Bayramiç ilçesi sınırları içinde Kurşunlu köyündeki Skepsis, Çaldağ köyündeki Keprene, karıncalı köyündeki Gergis, Ayvacık ilçesi sınırları içinde Gargara ve Pionia, Altınoluk sınırları içinde Antandros gibi antik kentlerle, ismi ve yeri lokalize edilmeyen birçok yerleşim bunlardan bazılarıdır.Kazdağları'nın eteklerinde çok sayıda kaplıca ve şifalı su mevcuttur. Bayramiç sınırları içinde Külcüler, Çan sınırları içinde Bardakçılar ve Etili kaplıcaları, Yenice sınırları içinde Hıdırlar kaplıcası, Gönen sınırları içinde Gönen kaplıcası, Edremit sınırları içinde Güre Afrodit kaplıcaları bunların en tanınmışlarıdır.

İnsanlığın ilk yerleşik hayata geçtiği yıllardan itibaren bölge insanının sosyal yaşamını ve kültürünün şekillenmesinde önemli rol oynayan Kazdağları “İda”nın titizlikle korunması gelecek nesillere olan insanlık borcudur.

4.KAZDAĞLARI VE YÖRESİ METALİK MADENCİLİK PROJELERİ

Haritada görüleceği gibi yeşil işaretli olanlar işletilmekte olan altın madenleridir. Çanakkale Lapseki Şahinli Köyü'nde işletilmekte olan TÜMAD Madencilik'e ait altın madeni ve İvrindi'de yer alan yine TÜMAD Madencilik'e ait altın madeni işletmeleri vardır. Lapseki'deki işletmeleri 2017 yılında işleme açılmıştır.

Patlatmalı açık ocak yöntemiyle işletilmekte ve tank liçi prosesi ile zenginleştirmeye tabi tutulmaktadır. Altının tenörü ton başına 1,85, gümüşün tenörü ise 1,86 gr'dır. Bütün işletme süresi boyunca 7,15 milyon ton cevher işletilmesi planlanmakta ve 60 milyon tonda pasa , 8,2 milyon tonda cevher atığı bırakılmasından bahsedilmektedir.

İvrindi'deki işletmesinde ise ton başına altın tenörü 0,67 gr, gümüş tenörü ise 1,62 gr'dır. Bu işletmede yine patlatmalı açık ocak yöntemi uygulanmakta ve düşük tenörlü işletmelerde ekonomik yöntem olan yığın liçi prosesi yapılmaktadır. Toplam cevher üretimi 45 milyon ton, toplam pasa üretimi 101 milyon ton olarak hedeflenmiştir.

Turuncu ile işaretli alanlardan üçü Kanadalı Alamos Gold şirketine ait proje sahalarıdır. Kirazlı projesi 2013 yılında Nihai Çed Raporu olurunun aldı, Çamyurt projesi 06.11.2019 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın açıkladığı bilgiye göre ÇED raporunun son şekli süresi içinde Bakanlığa bildirilmediği için ÇED süreci sonlanmıştır, Ağ Dağı projesi içinde izin süreci devam etmektedir.

Diğer metalik madencilik ÇED olumlu raporları Çataltepe Kurşun madeni, Terziler Köyü kuvars madeni ve bölgenin güneyinde Demirtepe altın madeni İDK'sı şimdilik iptal edildi. Eğmir altın madeni İDK'sı yapılmadı. Kalkım tarafında da kurşun madeni yer almaktadır.

Sarı ile gösterilen alanlar arama ruhsatı alınmış olan sahalar. Mavi ile işaretli alanlarda rezerv tükenmiştir. Siyah ile gösterilen alanlar ise geçici olarak izinleri durdurulmuş metalik madencilik sahalarıdır.

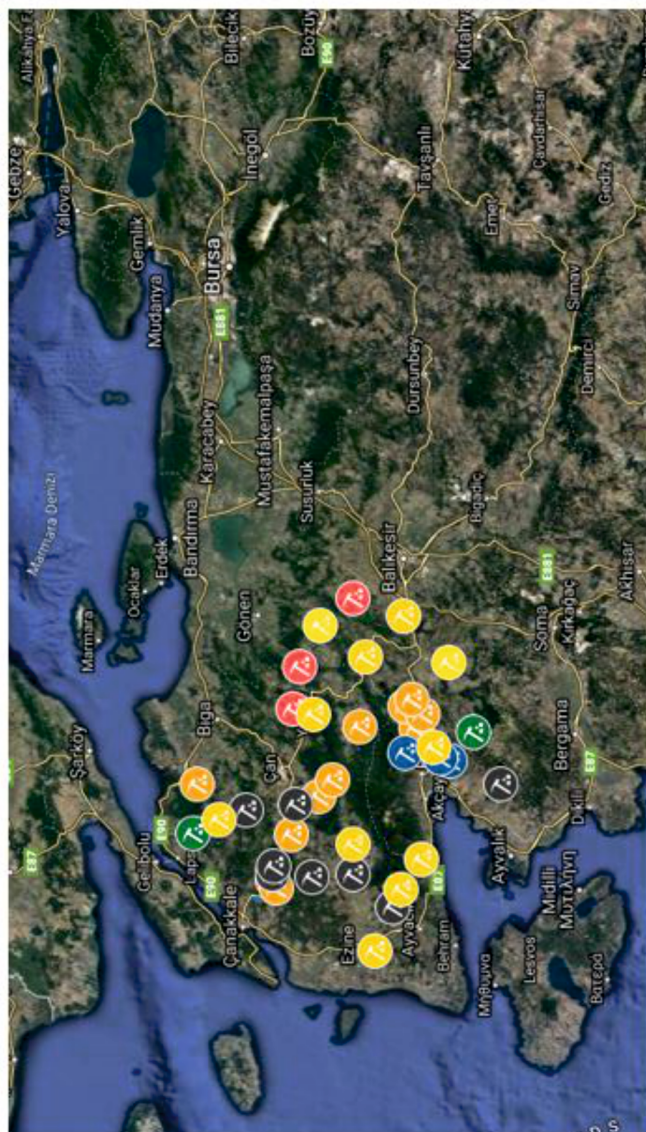
5.KIRAZLI ALTIN VE GÜMÜŞ MADENİ

5.1. ÇED Kapsamında Proje Özellikleri

Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Kapasite Artışı ve Zenginleştirme Projesi Nihai ÇED Raporu Şubat 2013 yılında yayınlanmıştır.

Proje sahibi Doğu Biga Madencilik San.Tic.A.Ş.'dir. Proje sahası Çanakkale ili Kirazlı köyü mevki ve Bayramiç ilçesi Cazgirler köyü mevki'dir.

Planlanan yatırım ile Kirazlı maden sahasında yılda yaklaşık 99.000 onsluk altın ve 601.000 onsluk gümüş üretiminin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje ömrü 6 yıl olarak ele alındığı için işletim süresi boyunca toplamda 495.000 onsluk

altın ve 3.006.000 onslukta gümüşün üretilmesi planlanmaktadır.

Kirazlı'da rezervin tenör değeri altın için ton başına 0,75 gr/ton, gümüş için ise 11,75 gr/ton olarak belirlenmiştir. 2012 yılında alınan ÇED kapsamında 26,7 ha alan belirlenmiş ve proje ömrü boyunca 120.000 ton cevher üretimi yapılacağı beyan edilmiştir, 2013 yılındaki kapasite artış nihai ÇED raporunda aynı ÇED Raporu ile 613 ha alanda 26 milyon ton cevher işletiminden bahsedilmektedir.

2010 yılında sondaj çalışmalarına başlayan şirket Kasım 2012 yılı itibariyle toplamda 36.184 metre derinliğinde sondaj yapmıştır. Planlanan yatırımda Açık Ocak işletme yöntemi kullanılacak ve yığın liçi yöntemiyle kırma tesisinden geçmiş olan cevherli kayaçlar üzerine seyreltik siyanür çözeltisi ile değerli metaller alınacaktır.

Projenin ruhsat alanı 1.997 ha'dır. 613 ha alan için kapasite artışı yapılmış ve ÇED kapsamına alınmıştır. Bugün için yok olan ormanlık alan 215 ha alandır. Projenin %97'si ormanlık alan içerisinde kalmaktadır.

Delme , patlatma yöntemiyle cevhere ulaşılma aşamasında 47 milyon ton Ekonomik Olmayan Kayaç (EOK) yerinden taşınarak gelişigüzel yığınlar halinde biriktirilecektir.

Yine saha içerisinde sodyum siyanür, sodyum hidroksit, aktif karbon, hidroklorik asit, kireç çökeltmesini önleyici kimyasallar , potasyum nitrat gibi kimyasallar depolanacaktır.

İşletme süreci boyunca şirketin beyanına göre 11 bin ton siyanür kullanılacaktır. Siyanürlü çözelti işleminin uygulanacak dev çukurların zemini jeomembran ve kil tabakası ile korunacağı öngörülmektedir. Patlatma işlemleri içinde aylık 184.000 kg patlatıcı madde kullanılacaktır.

İşletim süresi boyunca toplamda 72 milyon ton kayaç patlatılacak bunun 46 milyon ton ekonomik olmayan kayaç olarak gelişigüzel depolanacak ve 26 milyon ton cevher işlenecektir. 1 ton kayaç içerisindeki 1 gr altına ulaşmak için ise yaklaşık 4 ton su tüketilecektir.

Ayrıca tozlanma için su gereksinimi ve bireysel tüketim için gerekli olacak su tüketimi de eklenecektir. Bu durumda işletme ömrü boyunca milyonlarca metreküp suya gereksinim duyulacaktır. Şirket ÇED raporu kapsamında ihtiyacı olan suyu Zeybekçayırı köyü Bıçkı deresi üzerine inşa edilecek olan Altınzeybek Barajı ve alternatifinden karşılayacağını belirtmiştir.

Ayrıca maden içerisinde toplanacak sulardan, yeraltından ocağa girişi yapan sulardan karşılanacağı anlatılmaktadır.

Proje ömrü boyunca istihdam edeceği personel sayısı 600'dür.

Tüm işlemler boyunca sıyrılan üst bitkisel toprak uygun şartlarda depolanmakta ve rahabilitasyon aşaması için saklanmaktadır denilmektedir.

5.2. Projenin Çanakkale ve Yöresine Etkileri

Çanakkale tarım, orman ve turizm kentidir. Kaz Dağı ve yöresinin sağlık ve ekoturizm potansiyeli çok yüksektir. İlin bu özellikleri onun zengin ve kendine özgü coğrafyasından kaynaklanmaktadır. Bu durum ile aynı zamanda, sosyal, ekonomik ve ekolojik bir ayrıcalık sağlamaktadır.

Faal nüfusun %34'ü tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Nüfusun %50'si doğrudan ya da dolaylı olarak geçimini tarımdan sağlamaktadır. Tarımsal ürün çeşitliliği açısından Türkiye'nin en zengin illerinden biridir. Özellikle Umurbey şeftalisi, Lapseki kirazı, Bayramiç elması ve beyazı, Ezine peyniri ve Yenice kapyra biberi marka değeri olan ürünlerdir. Uygun iklimi, verimli toprakları ve sulama olanakları ile üretim potansiyeli yüksek bir ildir.

İlin toplam yüzölçümünün %33'ü işlenebilir tarım arazisidir. Türkiye toplam zeytinliklerin %3.8'ine sahiptir.

Çanakkale 206 bin baş sığır ile Türkiye büyükbaş varlığının % 1.4'üne sahiptir. Küçükbaş hayvan varlığı bakımından ise 470 bin baş koyun ve 247 bin baş keçi ile Türkiye küçükbaş hayvan varlığının % 1.6'sını oluşturmaktadır. Toplam et ve süt üretiminin yaklaşık % 3'ü Çanakkale'de üretilmektedir. Çanakkale ülkemizde süt üretimine dayalı koyun-keçi yetiştiriciliğinin ve süt sığırcılığının yapıldığı önemli merkezlerden birisidir.

Günlük ortalama 1072 ton süt sanayiye gönderilmektedir. Ezine, Ayvacık ve Bayramiç yöresinde üretilen koyun, keçi ve inek sütlerinin karışımından işlenerek üretilen Ezine peynirinin ünü ülkemiz sınırlarını aşmıştır. İlde mevcut süt sığırlarının % 85'i saf kültür ırkından oluşmaktadır. Süt keçilerinin % 65 süt verimi yüksek Türk Saanen keçilerden oluşmaktadır. Çanakkale saanen keçi varlığı ile Türkiye'nin en önemli damızlık merkezlerinden birisidir.

2017 yılı itibarıyla işlenebilir arazinin % 76.9 tarla arazisi (nadas dahil), % 6.1 sebze arazisi (örtüaltı dahil), % 5.8 meyve arazisi, % 1.4 bağ arazisi ve % 9.8 zeytinliklerden oluşmaktadır. 2002- 2017 yıllarını kapsayan 16 yıllık dönemde tarla ve bağ alanlarının azalmasına karşılık; sebzelik, meyvelik ve zeytinliklerin alanı artmıştır.

2017 yılında 4 milyar TL'yi aşan tarımsal üretim değerinin yaklaşık % 70'lik bölümü bitkisel üretimden gelmiştir. Tarımsal üretim değerinin % 25.5'ini Biga, % 11.4'ünü Bayramiç ve % 10.6'sını ise Yenice sağlamıştır.

Tüm burada anlatılanlar Çanakkale ilinin tarım ve hayvancılık potansiyeli bakımından ülke katma değerine katkıda bulunan zengin bir varlık olduğunu göstermektedir.

Kirazlı Altın ve Gümüş işletmesinin tüm işletme süresi sonunda ülke ekonomisine sunacağı katkı 172 milyon TL'dir. Sağlayacağı istihdam 600 kişidir. Oysa ki tarımda Çanakkale nüfusunun %50'si geçimini dolaylı ya da doğrudan tarımdan ve tarıma bağlı işkollarından sağlamaktadır.

Kirazlı ve Ağrı Dağı hem Çanakkale merkezin hem de çevrede bulunan birçok yerleşim alanının su kaynaklarını beslemektedir. Çok önemli su havzalarıdır. Şehrimizin kullandığı Atikhisar Barajının su rezervleri bu bölgelerdeki yer altı ve yer üstü sularından beslenmektedir. Altın madenciliği çalışmalarının madencilik şirketinin ifade ettiği gibi yapıldığı ve çevreye hiç atık bırakmadığı düşünülse bile

(bilimsel olarak mümkün değildir) işlem sırasında milyonlarca ton suya ihtiyaç duyulmaktadır. Daha sondaj aşamalarında yüzbinlerce ton suyumuz şirketlerce kullanılmıştır. Tüm bu sular şüphesiz Çanakkale ve bölgesinin su rezervleri üzerinden karşılanmıştır ve karşılanacaktır. Oysa Çanakkale il merkezinin bugün bile su zengini bir il olduğunu söylememiz mümkün değildir.

Kaz Dağı, Karamenderes, Kocaçay, Biga Çayı ile güneye dökülen akarsuları besleyerek çevresindeki yaşamın can damarlarını oluştururken, Kirazlı Balaban Dağı da Çanakkale yerleşmesinin içme ve sulama suyunu sağlayan Atikhisar Barajını beslemektedir. Kirazlı Balaban Dağı'na (Atikhisar Barajı - Sarı Çay Havzası) yapılacak bilinçsiz bir etki (çevrenin kirlenmesine ya da aşırı kullanılmasına neden olan bir insan etkinliği), su kaynaklarının giderek azaldığı, uzun süreli kuraklıkların yaşandığı ve kuraklaşma eğiliminin olduğu bir dönemde, Çanakkale kenti ve çevresinde ciddi su sıkıntısına neden olacaktır.

Ruhsat alanı çevresindeki köylerin içme suyu ihtiyacını sağlayan kaynaklar, açık ocak işletme faaliyetlerinin yürütüleceği bölgenin akış aşağısında yer almaktadır. Proje sahası bu kaynakların beslenme alanını oluşturmaktadır. Proje sahasında yeraltı suyu akışını topoğrafya kontrol etmektedir. Dolayısıyla, bu düşük debili kaynakların madencilik faaliyetlerinden etkilenme olasılıkları söz konusudur. Başka bir ifade ile bazı kaynak ve çeşmeler, madencilik faaliyeti nedeniyle nitelik ve nicelik olarak daha da olumsuz etkilenebileceklerdir.

Madencilik faaliyetlerinin su kaynakları üzerinde yaratabileceği olumsuz etkilerden biri de proje sürecinde oluşturulacak pasa ve yığın liç sahalarından kaynaklanabilecek sızıntı suların yeraltı sularına ve yüzey su drenaj sistemine karışması neticesinde suların kalitesinde meydana gelebilecek bozulmadır. Oluşacak olası sızıntı suyu miktarının belirlenmesi ve önleyici tedbirlerin belirlenerek yığın liç ve pasa sahalarının bu riski minimize edecek şekilde dizayn edilmesi gerekmektedir.

Bitkisel toprak kaybı, katı ve sıvı atıkların kontrolsüz şekilde depolanması sonucu oluşacak kalitesinin bozulması, sızıntı ve dökülme olayları sonucunda toprağın kirlenmesi, toprak kaybı.

Su kaynakları, mera alanları ve tarım arazilerinin kullanımındaki etkiler, çalışma amacıyla dışarıdan gelecek nüfusun yaratacağı sıkıntı, yaşanabilecek göç olayları.

Deprem, heyelan, sel gibi doğal ya da insan kaynaklı nedenlerle meydana gelebilecek kazalar, kimyasal sızıntı, yangın, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusu ile ilgili oluşabilecek tehlikeler.

Metalik maden sahalarında (özellikle sülfat mineralizasyonu) yürütülecek madencilik faaliyetlerinin işletme sırasında ya da kapandıktan sonra oluşturacağı en önemli risklerden biri de sahada oluşabilecek asidik drenajların yeraltı ve yüzey su kaynaklarına karışması sonucunda suların kalitesinde ciddi bozulmaların meydana gelmesi ihtimalidir. Dünya çapında birçok ülkede terk edilmiş ya da işletilmekte olan metalik maden ve kömür sahalarında gözlenen asit kaya drenajı (AKD), madencilik faaliyetlerinin neden olduğu en önemli çevresel sorunların başında gelmektedir. Bu tür asidik suların yerel hidrolojik sistemlere karışması (yüzey ve yeraltı suları) ciddi kirlenmelere neden olmakta ve ekolojik sistemi ve sistem içerisindeki flora ve faunayı tahrip ve ileri aşamalarda yok etmektedir.

5.3. Projeye İlişkin Görüşler

Türkiye Ormancılar Derneği Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni işletmesine dair raporlarını geçtiğimiz günlerde yayınlamışlardır.

Raporda madenin fayda maliyet hesaplarının doğru yapılıp yapılmadığının bilinmediği ve bu yönde önemli bilgilerin kamuoyundan gizlendiği şeklinde görüş bildirmişlerdir.

İşletme izninin 26 ha alan için alınması ve kimyasal içeriklerden raporun kapasitesinin genişlemesinden sonra bahsedilmesinin hatalı olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Ormancılık konusunda ise 3 ayrı orman bölge şefliğine ait alanı kapsayan ÇED raporunda sadece Kirazlı Orman Şefliği'ne ilişkin görüşlerin yer aldığı , kimyasal işlemlerin uygulanacağı sahalarda görüş bildirilmediğinden bahsedilmektedir.

Ayrıca maden sahasının “Erozyon Önleme” sahası olarak amenajman planlarında yer almasına rağmen katledildiğini ve erozyona açık bir saha oluştuğunu belirtmişlerdir. 59.660 ton karbon emilimi yutak alanı, 1.391 ton/yıl oksijen üretimi alanı yok olmuştur.

Jeoloji Mühendisleri Odası 31.10.2019 tarihinde yayınladıkları raporda hidrojeolojik açıdan yaptıkları değerlendirme sonucunda, maden sahasının Çanakkale'nin tek içme ve kullanma suyu kaynağı olan Atikhisar Barajı'nın su toplama havzasında yer aldığını belirtmektedir.

Maden sahasında oluşabilecek kimyasal sızıntılar ve asit maden drenajı sonrasında barajın kaçınılmaz olarak etkileneceğini belirtmişlerdir.

ÇED raporunda düzenlenen modelleme çalışmalarının sahanın kendisi ile birebir ilişkili olmadığı bu nedenle insan ve canlı yaşamı için gerçek sonuçlardan uzak olduğu belirtilmiştir.

Raporda özet olarak yöre halkı ve doğal yaşam koşullarında olumsuz ve geri dönülmez bir etkinin oluşacağı öngörülmekte ve projeden derhal vazgeçilmesi gerektiğini belirtmektedirler.

TEMA, 180.000 insanın tek içme ve kullanma suyu kaynağının yok olma tehdidi altında olduğunu aktarmış, maden sahasında 20 bin ton siyanür kullanılacağını belirtmiştir.

Maden sahasının %97'sinin ormanlık alan olduğu ve maden sahasında 7 endemik türün yaşadığını belirtmiştir. Bölgede 18 memeli, 41 kuş, 10 sürüngen ve 117 böcek türünün yaşadığını belirtmiştir.

Tabip Odaları Halk Sağlığı Kolu Ağustos ayında Çanakkale'de toplanmış ve madencilik halk sağlığı açısından değerlendirmişlerdir. 2013 yılında yayınladıkları

raporun güncelliğini koruduğunu belirtmişlerdir. Madencilik meslek hastalıklarını, iş kazalarını ve madencilerin yaşam sürelerinin kısalmasını da beraberinde getirmektedir.

Çalışmalar sırasında DSİ 252. Şube Müdürlüğü, Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Özel İdaresi Su ve Kanal bölümü, Orman Bölge Müdürlüğü ziyaret edilmiştir.

TBMM'de temsilciliği olan partiler ziyaret edilmiştir, belediye meclis üyeleri, il genel meclis üyeleri, milletvekilleri ziyaret edilmiştir.
5.4. Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Projesine Karşı Yürütülen Mücadele

Çanakkale'de 10 yılı aşkın süredir metalik madencilik mücadelesi sürmektedir. Çevre gönüllüleri derneği ile başlayan mücadele, Kent Konseyi Çevre Meclisi'nde ve sonrasında Çanakkale Çevre Platformu çatısı altında sürdürülmüştür.

Sonrasında İda Dayanışma Derneği'nin yürüttüğü mücadelede tekrar Çanakkale Kent Konseyi Çevre Meclisi çatısı altında birleşilmiştir.

Çanakkale Kent Konseyi Çevre Meclisi var olduğu tarihten itibaren Atikhisar konusunda farkındalık çalışmaları yapmıştır.

Atikhisar Kır Şenlikleri Kirazlı Maden projesine karşı yürütülen mücadele çerçevesinde düzenlenmiştir. Ayrıca düzenlenen çalıştaylarla da mücadele desteklenmiştir.

2006 yılında Çanakkale Belediyesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi TÜBİTAK desteği ile Kazdağları Ulusal Sempozyumu düzenlenmiştir.

2012 yılında Kazdağı Madra Dağı Belediyeler Birliği tarafından Kazdağı Madra Dağı Ulusal Sempozyumu düzenlenmiştir.

2013 yılında Türk Tabipler Birliği Kazdağları ve Çanakkale Yöresi Madencilik Girişimleri Raporu yayınlamıştır. Yine 2013 yılında Türkiye Barolar Birliği Kazdağları ve Siyanürlü Altın Madenciliği Raporu yayınlamıştır.

Kirazlı maden sahası çok kez ziyaret edilmiş, basın açıklamaları düzenlenmiş, imza kampanyaları düzenlenmiş ve farkındalık yaratma eylem ve etkinlikleri düzenlenmiştir. 26 Temmuz 2019 yılında da Su ve Vicdan Nöbeti ile dünya kamuoyuna ulaşılmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kazdağlarının sahip olduğu tarihsel, kültürel ve coğrafik özellikler Kazdağlarını doğal bir dünya mirası yapmaktadır. UNESCO kültür mirası içinde yer alan Troya Antik Kenti'nin bir bileşeni olarak tüm kaynakları ile birlikte, bir bütün olarak İda Dağı'nda koruma altına alınmalıdır.

Zengin su kaynakları ve klimatolojik özellikleri nedeniyle bu coğrafyanın zenginliğini oluşturmaktadır. Verimli ve çeşitli tarım ürünlerinin varlığı, nitelikli hayvancılığın yapılması , gelişmeye ihtiyacı olsa da sahip olduğu turizm potansiyeli ile birlikte zengin bir kent yaratmaktadır. Bu bağlamda Kazdağlarının üstü altından daha değerlidir ve ekosistemin bütünü korunmalıdır.

Jeolojik oluşumu bakımından Çanakkale 1. Derece Deprem Bölgesi'dir. Bu nedenle yüksek rakımlı bir alanda yapılacak olan kimyasal işlemlerde, maden işletmelerinde koruma alanı oluşturulabilmesi mümkün değildir. Brezilya'da, Romanya'da, Rusya'da ve hatta kendi ülkemizde atık havuzu taşkınlarına tanıklık etmekteyiz. Hem Ege Denizi'ne hem de Marmara Denizi'ne dökülen iki büyük su kaynağının havzasında oluşabilecek kirlilik ve atık havuzu taşkını tüm kirliliğin geniş coğrafyalara taşınmasına sebep olacaktır.

Madenler ve termik santrallerle yaratılabilecek istihdam kısa süreli ve sağlıksız olacaktır. Bu işletmelerin sağlayacağı istihdam tüm işletme boyunca 2000 kişiyi geçmeyecektir, oysa Çanakkale'de nüfusun %50 si tarım ve hayvancılık ile geçinmektedir.

“Vahşi madencilik” işletme süresi sonunda kentimize kirletilmiş su kaynakları, kirletilmiş toprak ve zehirlenmiş bir hava bırakacaktır. Kentin sahip olduğu tüm değerler yok olacaktır. Tarım yapılamayacak, verim düşecek, su kaynakları tükenecektir. İnsan yaşamında hastalıklarda artış görülecektir. Siyanür ve ağır metallerin su kaynaklarına karışması ile birlikte ölü doğumlar, düşükler görülecek ve sakat doğumlar gözlemlenecektir.

Maden şirketleri her türlü önlemi alacaklarını belirtse de bölgeyi önemli tehditler beklemektedir. Su kirliliği, orman ekosisteminin yok oluşu, toprak kirliliği, biyoçeşitliliğin zarar görmesi, yöre halkında yaşanabilecek psikososyal sorunlar, tarım ve hayvancılığın yok olması kaçınılmazdır.

Kazdağları ve yöresinde metalik madencilik yapılamaz. Kamu yararı, ekonomik fayda açısından bir katkısı söz konusu değildir. Bölgeye yapılacak yatırımlar tarım, hayvancılık ve turizmi kalkındırmaya yönelik olmalıdır. Bununla ilgili bilimsel raporlar mevcuttur. Bu raporlar hem yerel yönetimlere hem de merkezi yönetimlere ulaştırılmalı ve yöredeki yatırımların şekli konusunda yerelle birlikte hareket edilmesi sağlanmalıdır.

Çanakkale Kent Konseyi Çevre Meclisi altında çevre mücadelesi kayıt altına alınmalı, arşivlenmelidir. Mücadele yöntemleri geniş toplantılarda konuşulabilmeli, kent halkını sürece dahil edebilmek için çalışılmalıdır.

Kaynaklar:

Altan, G. ve Türkeş, M. 2014. Çanakkale yöresinde oluşan orman yangınlarının hidroklimatolojik karakteristikleri ve iklim değişimleriyle ilişkisi (Hydroclimatologic characteristics of the forest fires occurred at the Çanakkale district and relationship with climate variations). Ege Coğrafya Dergisi 20(2): 1-25, (in Turkish with an English abstract, figure and table captions).

Çamur, M.Z. 2012. Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Pasa Yığının ve Açık Ocak Dolgusunun Asit Kaya Drenajı Karakterizasyonu Raporu, Ankara.

Çanakkale Durum Raporu 2018. Available from: https://www.researchgate.net/publication/334559811_Canakkale_Durum_Raporu_2018 [accessed Oct 13 2019].

Çanakkale Kültür Envanteri, Musa Tombul, İstanbul 2015.

Çanakkale Kazdağları ve Yöresi Ekolojik Mücadele Çalıştayı, Çanakkale Kent Konseyi, Kasım 2016.

Çanakkale ve Bölgesi Çevre Sorunları, Çanakkale Kent Konseyi, Kasım 2016.

Çanakkale Sulak Alanlarının Kuş Zenginliği, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 3. Bölge Müdürlüğü, Çanakkale Şubesi, Mayıs 2014.

ENCON, 2013. Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Kapasite Artışı ve Zenginleştirme Projesi Nihai ÇED Raporu.

Golder, 2012a. Kirazlı Altın Maden Yığın Liçi ve EOK Depolama Alanlarından Kaynaklanması Muhtemelen Sızıntı Tahminine Yönelik Teknik Çalışma.

Golder, 2012b. Kirazlı Altın Madeni Açık Ocak Sahasına Giriş Yapacak Yeraltı Suyunun Tahminine Yönelik Teknik Çalışma.

Emre, Ö., Doğan, A., Yıldırım, C. 2012. Biga Yarımadasının diri fayları ve deprem potansiyeli. In: Yüzer, E. ve Tünay, G. (Eds.), Biga Yarımadası'nın Genel ve Ekonomik Jeolojisi, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Özel Yayın Serisi 28, 163-198, Ankara-Türkiye.

Emre, Ö., Duman, T. Y., Özalp, S., Elmacı, H., Olgun, Ş., Şaroğlu, Ş. 2013. Açıklamalı Türkiye Diri Fay Haritası, Maden Tetkik ve Arama Özel Yayın Serisi 30, Ankara-Türkiye.

Kazdağları Ulusal Çalıştayı, Kazdağı Madra Dağı Belediyeler Birliği, Haziran 2012.

Kazdağları ve Siyanürlü Altın Madenciligi, Türkiye Barolar Birliği, Nisan 2013.

Kürçer, A., Özalp, S., Özdemir, E., Uygun Güldoğan, Ç., Duman, T. Y. 2019. Active

tectonic and paleoseismologic characteristics of the Yenice-Gönen Fault, NW Turkey, in light of the 18 March 1953 Yenice-Gönen Earthquake ($M_s=7.2$). Bulletin of Mineral Research and Exploration, 159, 29-63.

<http://dx.doi.org/10.19111/bulletinofmre.500553>

Tarım Araştırma Raporu, GMKA.

Türkeş, M. 2006. Kaz Dağı: Korumamız gereken doğal Zenginliğimiz. Çanakkale Dosyası 2006, 74-77, Aynalı Pazar, Çanakkale.

Türkeş, M., Koç, T. 2007. 'Kaz Dağı Yöresi ve dağlık alan (dağ sistemi) kavramları üzerine düşünceler. Troy Çanakkale, 29, 18 - 19.

Türkeş, M. 2019. Kaz Dağlarının metalik madencilik ve diğer insan etkinliklerinden etkilenebilirliği. Evrensel Gazetesi Kaz Dağı Özel Eki, 11 Eylül 2019.

Türkeş, M., Altan, G. 2014. 'Kaz Dağı yöresinin korunması gereken ekolojik ve biyocoğrafya özellikleri'. Aynalı Pazar Kazdağları Özel Sayısı (26 Ocak 2014, Çanakkale), s.16-17.

Türk Tabipler Birliği Kaz Dağları ve Çanakkale Yöresi Madencilik Girişimleri Raporu, Ankara 2013.

http://www.ttb.org.tr/halk_sagligi/2019/08/15/ttb-ve-tabip-odalarindan-canakkale-kaz-daglari-kirazli-altin-madeninde-su-ve-vicdan-nobeti/

<http://www.kazmad.gov.tr/?page=duyurular&grupid=1>

https://www.jmo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=12664&tipi=2&sube=0#.XdGi5dUzbIU

<http://www.kazdagimilliparki.com/ulaim-ve-oezellkler.html>

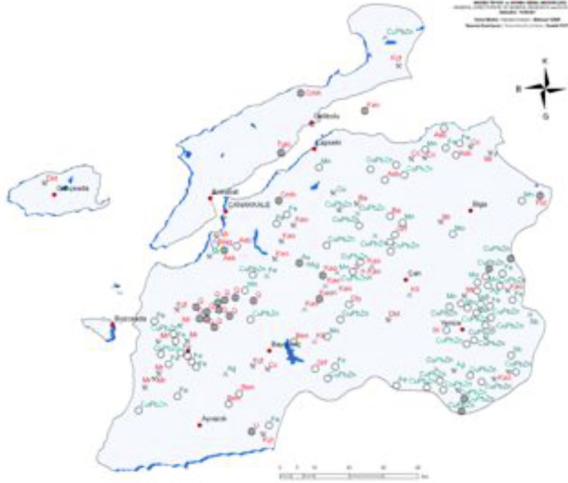
EKLER

Türkiye Deprem Haritası
Çanakkale Deprem Haritası
Çanakkale Maden Sahaları
Gazete Kùpürleri

ÇANAKKALE İLİ MADEN HARİTASI / MINERAL MAP OF ÇANAKKALE

YERLİ VE YABANCI MADENLERİN
Kullanım Alanları
Maden Haritası
Maden Haritası, Maden Haritası, Maden Haritası

AÇIKLAMALAR / EXPLANATIONS

○ ZARFI / EXPOSURE

● YERLİ / ONE DEPOSIT

○ İZLETME / ONE

○ İZLETME / OLD ONE

■ Yerleşim yerleri

○ Diğer yerler

SEYİRİNDEN KAYNAKLANAN

ENDÜSTRİYEL KAYNAKLAR

INDUSTRIAL SOURCES

Ag

Çinko

Zinc

As

Antimon

Antimony

Al

Alümin

Alum

Ba

Bakır

Copper

Ba

Bakır

Copper

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Ca

Çimento

Cement

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

Da

Dolomit

Dolomite

14 Mart 2018 16:32

Bergama'da doğa bitti altın madeni davası bitmedi!

Bergama Ovacık Altın Madeninde yine keşif vardı. Hukukçuların deyimiyle hukuki ve teknik tartışmanın bittiği madende 'malumun ilanının keşfi yapıldı.'

T24 Bağımsız İnternet Gazetesi

₺ USD 5.8922

Son Dakika Yazarlar Gündem T24 Haftalık Kitap24 Dünya Ekonomi

Hollandalı şirket, Uşak'ta 11 yıldır siyanürle altın çıkarıyor!

"Hollanda ile Türkiye arasında asıl sorun edilmesi gereken bu mesele olmalı"

Bakırtepe altın madenine üçüncü iptal

En Çok Okunan Haberler

- Kısa yoldan etel rezervasyonu yapmanın pdf nektalan
- THY'den yolculuğa uyan
- Renault CEO'su görevden alındı
- Gram ve çeyrek altın fiyatları ne kadardan temin edildi? 11 Ekim Kapalıçarşı güncei altın fiyatları
- Sırtık Bayraktar'dan Başlı Pınarı Harakub paylayma

Sivas Kangal'da Eğricek Köyü sınırları içinde açılmak istenen Bakırtepe Altın Madenine mahkemeden üçüncü kez durdurma geldi. Eğricek köylüleri, Çevre ile Peyzaj Mühendisleri Odaları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının projeye ilişkin verdiği ÇED olumlu kararının iptali için dava açmıştı.

OYBİRLİLİKLE İPTAL

Sivas İdare Mahkemesinin oybirliğiyle aldığı kararda Kasım 2017 tarihli bilirkişi raporundaki tespitlere dikkat çekildi. Buna göre altın madeninin etkileri özellikle şöyle anlatıldı:

"Eğricek köylüleri patlatmalar nedeniyle oluşacak tozdan etkilenenler, Solumun sistemi problemleri oluşabilecek. Eski mera arazisinin bir kısmının ÇED alanı dışına çıkarıldığı ancak bilgisi içinde bulunan halihazır mera arazisinin ise bölünmüşlüğü bozulduğu, hayvan trafiği ve hareketliliğinin sınırlandırılmış olduğu, toz ve ses kirliliği sonucu mera ve meradan yararlanam

Cumhuriyet

11 Ekim 2019 Cuma

e-Gazete C

İletişim

İSTANBUL
19°C / 18°C

10 6,50 USD 5,89 ALTIN 278,82
% 1,05 % 0,90 % -1,09

Yazarlar Cündem Siyaset Türkiye Dünya Ekonomi Kültür Spor Yaşam Teknoloji Sağlık Fotoğraf

12 Sayfa Türkiye Ayağına sülfürik asit dökülen işçi işten atıldı

Ayağına sülfürik asit dökülen işçi işten atıldı

Erzincan'da Anagold Madencilik'te çalışırken ayağına sülfürik asit dökülen işçi işten atıldı.

bianet
BAĞIMSIZ GÖZLEMLİ AKIL

• BIANET • BİAMAG • KÜRDİ • ENGLISH • KADIN-LGBTİ • ÇOCUK

Haber Listesi

11/10/2019

Q

Erzincan'da Altın Madenine Durdurma

Mahkeme, Erzincan'ın ilçesinde altın madeni projesinin çevreye olası etkileri etrafının tam olarak hesaplanmasından önceki kısımları için ÇED raporu ile ilgilenmediği kararı.

Nilay Vardar

İstanbul - BKA Haber Merkezi

20 Aralık 2016, Salı 00:46

Twitter Facebook

evrensel

SON 24 SAAT HABERLER YAZARLAR WEB TV PODCAST ÖZEL SAYFALAR

09 Ağustos 2017 16:51

Çanakale Şahinli halkı ÇED toplantısını yaptırmadı

Çanakale Lapseki İlçesi Şahinli Köyü'ne bazaltı ocağı için gelen ÇED yetkilileri tepkiyle karşılandı. Şahinli Köylüsü toplantıyı yaptırmadı.

“Kırazlı Özelinde Kaz Dağları Raporu” kabul edildi

Çanakale Kent Konseyi Çevre Meclisi Başkanı Pınar Bilir’in sunduğu “Kırazlı Özelinde Kazdağları Metalik Madencilik Mücadelesi Raporu”, Çanakale Belediyesi Çalışanları Eğitim Sosyal Tesisleri Ercan Adısı toplantı salonunda gerçekleştirilen genel kurulda görüldü. Rapor, genel kurulda kabul edildi.

“Gönen Çayı, Kocabaş Çayı (Granikos), Kütük Menderes Nehri (Skamandros) ve Havran Çayı kaynaklarını Kazdağları’ndan almakta ve beslenip, güdülenip sularını Ege Denizi’ne ve Marmara Denizi’ne boşaltmaktadır. Kızıldağ’ı ve güneybatı yönünde 75-80 km uzunlukta bir alan su kaynakları ve karasal ekosistemi ile bir bütündür. Efsanesi ve doruk noktası Kazdağı olarak anılan tepe ile ekosistemi bir bütün olarak kabul eden Kazdağları tanınımı karıştırılmamak yerindedir”

Çevre Meclisi Başkanı Pınar Bilir, “Kırazlı ve Ağı Dağı hem Çanakale

Barajı - Sarı Çay Havzası) yapılacak bilimsel bir etki (çevrenin kirlenmesine ya da aşırı kullanılmasına neden olan bir insan etkinliği), su kaynaklarının giderek azaldığı, uzun süreli kuraklıkların yaşandığı ve kuraklaşma eğiliminin olduğu bir dönemde, Çanakale kenti ve çevresinde ciddi su sıkıntısına neden olacaktır.

Sonuç olarak, “Kente sahip çıkma, aktif katılım ve çözümde ortaklık ilkelerinin bütünlüğünde, kentlerin yaşanabilir bir geleceğe taşınmasına katkıda bulunarak, kentlerin hak ve hukukunun korunması ile çevreye duyarlılığın, Kent Konseyleri’nin temel ilkelelerinden” olduğunu söyleyen Çevre Meclisi Başkanı Pınar Bilir “Kazdağları’nın sahip olduğu tarihsel, kültürel ve coğrafik özellikler Kazdağları’nı doğal bir dünya mirası yapmaktadır. UNESCO kültür mirası içinde yer alan Troya Antik Kenti’nin bir bileşeni olarak tüm kaynakları ile bir bütün olarak İda Dağı’na koruma altına alınmalıdır. Zengin su kaynakları ve klimatolojik özellikleri nedeniyle bu coğrafyanın zenginliğini oluşturmaktadır. Verimli ve geçitli

merkezin hem de çevrede bulunan birçok yerleşim alanının su kaynaklarını beslemektedir. Çok önemli su havzalarıdır. Şehrinizin kullandığı Atikhisar Barajının su rezervleri bu bölgelerdeki yer altı ve yer üstü sularından beslenmektedir. Altın madenciliği çalışmalarının madencilik şirketinin ifade ettiği gibi yapıldığı ve çevreye hiç atık bırakmadığı düşünülse bile (bilimsel olarak mümkün değildir) işleni sırasında milyonlarca ton suya ihtiyaç duyulmaktadır. Daha sonradan aşamalarında yüz binlerce ton suyunuz şirketlerce kullanılmıştır. Tüm bu sular şüphesiz Çanakale ve bölgesinin su rezervleri üzerinden karşılanmıştır ve karşılanacaktır. Oysa Çanakale il merkezinin bugün bile su zenginliği bir il olduğunu söylememiz mümkün değildir.

Kaz Dağı, Karamenderes, Kocayay, Biga Çayı ile güneye dökülen akarsuları besleyerek çevresindeki yaşamın can damarlarını oluşturan, Kırazlı Balaban Dağı da Çanakale yerleşiminin içme ve sulama suyunu sağlayan Atikhisar Barajını beslemektedir. Kırazlı Balaban Dağı na (Atikhisar

tarım ürünlerinin varlığı, nitelikli hayvancılığın yapılması, gelişmeye ihtiyacı olsa da salıp olduğu turizm potansiyeli ile zengin bir kent yaratmaktadır. Bu bağlamda Kazdağları’nın üstü altından daha değerlidir ve ekosistemin bütünü korunmalıdır. Madenler ve termik santrallerle yaratılabilecek istihdam kısa süreli ve sağlıksız olacaktır. Bu işletmelerin sağlayacağı istihdam tüm işletme boyunca 2000 kişi geçmeyecektir, oysa Çanakale’de nüfusun %50 si tarım ve hayvancılık ile geçinmektedir. Maden şirketleri her türlü önemli alacaklarını belirsizler de bölgeyi önemli tehditler beklemektedir. Su kirliliği, orman ekosisteminin yok oluşu, toprak kirliliği, biyoçeşitliliğin zarar görmesi, yöre halkında yaşanabilecek psikososyal sorunlar, tarım ve hayvancılığın yok olması kaçınılmazdır.

Haber Merkezi

Kazdağları ve yöresinde metalik madencilik yapılmaz. Kanu yararı, ekonomik fayda açısından bir katkısı söz konusu değildir. Bölgeye yapılacak yatırımlar tarım, hayvancılık ve turizm kalkındırılmaya yönelik olmalıdır. Bununla ilgili bilimsel raporlar mevcuttur” denmiştir.

Toplantıya katılanların önerileriyle zenginleşen genel kurulda rapor genel kurul katılımcıları tarafından onaylandı. **Haber Merkezi**

3 Aralık 2019 Belediye Meclis Toplantısı

Çanakkale Kent Konseyi Başkanı Evren Kızıoğlu, değerlendirme raporunu sundu...